

ZAKŁADY SECK'A DREZNO

BUDOWA MŁYNÓW i PRZEMYSŁOWA Sp. Akc. „MIAG”

Budowa i przebudowa młynów na każdą wydajność konstrukcyjna przewaga, największa wytrzymałość, sposób młelenia według ostatniego najdoskonalszego systemu.

Bielenie mąki sposobami elektrycznym i chemicznym.
Najnowsze urządzenia piekarń mechanicznych.

MŁYNY WYKOŃCZONE PRZEZ NAS OSTATNIO, WZGLĘDNIE ZNAJDUJĄCE SIĘ W BUDOWIE I PRZEBUDOWIE

Bracia Koerpel—Szamotuły . . .	przemiał na dobę 1000 kwint.
Walczak i Rakowicz—Ostrów Wlkp.	„ 700 „
Muslewski — Śrem	„ 400 „
Młyny i Kaszarnie Lubelskie—Lublin	„ 300 „
Spółdzielczy młyn w Rypinie . .	„ 300 „
G. Brandt — Służewo	„ 250 „
E. Gede — Płock	„ 200 „
W. Reklewski—Ostrowiec . . .	„ 150 „

Przyjazd inżyniera specjalisty
do kontroli młyna oraz wy-
konanie projektów bezpłatnie

Prosimy żądać kosztorysów
i prospektów

WYŁĄCZNE PRZEDSTAWICIELSTWO

Inż. MICHAŁ GRABSKI

BIURO TECHN.-HANDLOWE

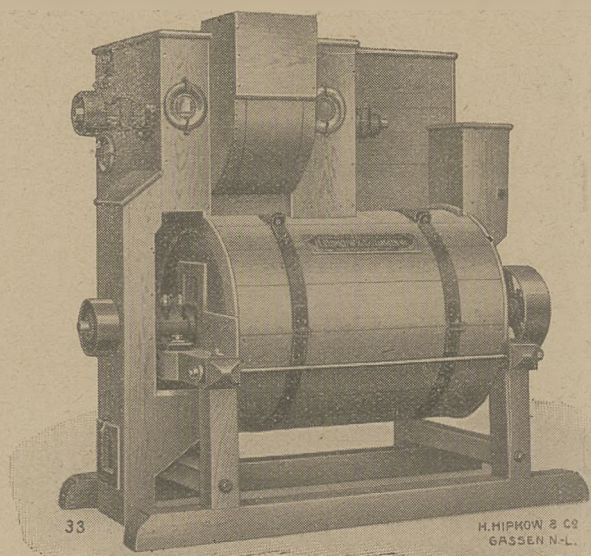
I

Inż. ALFONS KASTENMÜLLER

WARSZAWA, ul. POZNAŃSKA 23. TELEFON 148-98.

ZAKŁADY BUDOWY MŁYNÓW I FABRYKA MASZYN MŁYŃSKICH H. HIPKOW et Co w GASSEN

Budowa i przebudowa młynów,
spichrzów i elewatorów zbożowych.
DOSTAWA WSZELKICH MASZYN

Żądajcie przysłania kosztorysów,
prospektów i referencji.

JENERALNA REPREZENTACJA
WILLIAM KOESCHE

WARSZAWA, ul. KOSZYKOWA 53. TEL. 149-25

SP. AKC.
Rok zał. 1858

K. RUDZKI i Ska

WARSZAWA
ul. Fabryczna Nr. 3

TURBINY WODNE FRANCIS'A

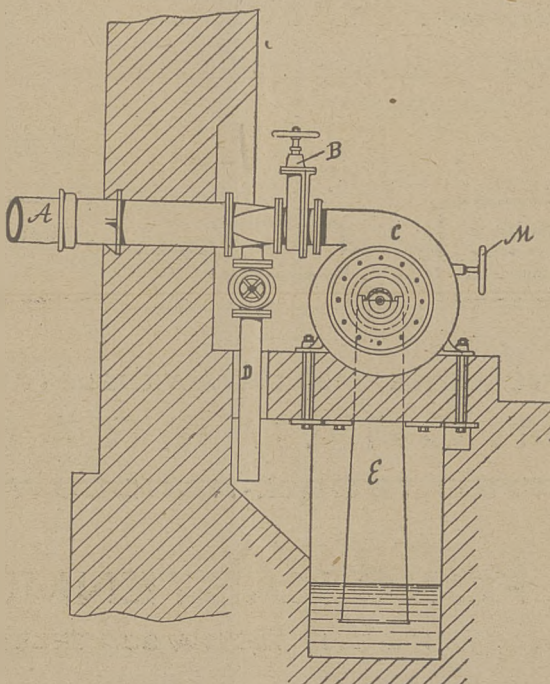
Do wszelkich spadków i dowolnej ilości wody; dla młynów, elektrowni i t. p. zakładów przemysłowych
KONSTRUKCJA PROSTA I TRWAŁA
WYKONANIE SOLIDNE
MONTAŻ ŁATWY
Z ręczną i automatyczną regulacją.

GWARANTOWANA
WYSOKA WYDAJNOŚĆ

Projekty i kosztorysy na
żądanie bezpłatnie.

BUDOWA MOSTÓW

łącznie z robotami keso-
nowymi. (Największa wytwór-
nia mostów w Rzeczypos-
politej).

Kompletne
URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE
oraz
PRZECIWOŻAROWE
z tryskaczami systemu
LINSE
ODLEWY STALOWE
koła i inne części
wagonowe
KOWADŁA STALOWE
marki „Herkules”.
D Ż W I G I
różnych systemów
KRANY MOSTOWE
obrotowe i t. p.
URZĄDZENIA KOLEJOWE
Suwnice, przesuwacze,
zwrotnice, obrotnice i t. p.
Frezowanie trybów
czołowych.

DŁUGOTERMINOWE WARUNKI KREDYTOWE

„MŁYNOBUDOWA”

ZAKŁADY BUDOWY MŁYNÓW J. WĘGRZYN i F. VOSTRAK INŻYNIEROWIE

WARSZAWA, ul. Olszowa 14. Tel. 49 i 67-99. ADRES TELEGR.: „MŁYNOBUDOWA—WARSZAWA”

MASZYNY MŁYŃSKIE
KRAJOWE i ZAGRANICZNE
NAJNOWSZEJ KONSTRUKCJI

BUDOWA i PRZEBUDOWA
MŁYNÓW
HANDLOWYCH i GOSPODARCZYCH

WSZELKIE
ARTYKUŁY MŁYNARSKIE

GAZA SZWAJCARSKA

TURBINY SYST. FRANCISA

SILNIKI
KRAJOWE i ZAGRANICZNE

RYFLOWANIE WALCÓW

KAMIENIE MŁYŃSKIE

REMONT MASZYN

PORADY i EKSPERTYZY
TECHNICZNE

„MŁYNOTWÓRNA“

TOW. AKC.

WYTWÓRNI MASZYN MŁYŃSKICH

ROGOŹNO

(WIELKOPOLSKA)

Największe w Kraju przed-
siębiorstwo budowy ma-
szyn młyńskich i ka-
szarskich oraz cał-
kowitych insta-
lacji młynów.

**Stale
na składzie:**

Tryjery wysoko-
sprawne i zwykłe
oraz wszelkie
maszyny mielące, od-
siewające, gatunkujące,
czyszczące i obłuskujące.

**Dostawa odwrotnie na dogodnych
warunkach kredytowych**

Prosimy żądać oferty lub przyjazdu inżynierów

Adres telegraficzny: „Młynotwórnia Rogoźno Wkp.“

Telefon: „Rogoźno Wkp. Nr. 11“

MŁYNARZ POLSKI

ORGAN ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH

WYCHODZI DWA RAZY MIESIĘCZNIE

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, N.-ŚWIAT 70

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

WARUNKI PRENUMERATY:

Dla członków Zw. Mł. Pol. kwart. 4 zł.
Dla nie członków . . . 6 .

Ogłoszenia przyjmuje

Redakcja „Młynarza Polskiego”
Nowy-Świat 70, tel. 277-45

NUMER NASZEGO KONTA
w P. K. O.

1615

Na podstawie § 20 Statutu Związku

Zwyczajne Walne Zebranie Delegatów Oddziałów Związku Młynarzy Polskich

odbędzie się w Warszawie w dn. 20 maja 1928 roku w niedzielę, w lokalu Związku
przy ulicy Nowy-Świat № 70

Początek obrad punktualnie o godz. 10-ej rano

PORZĄDEK OBRAD:

- 1) Zagajenie i wybór Prezydium,
- 2) Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania,
- 3) Sprawozdanie z działalności Związku za r. 1927,
- 4) Zatwierdzenie bilansu za r. 1927 i udzielenie absolutorjum Zarządowi,
- 5) Wybór 3 członków do Zarządu, 3 do Komisji Rewizyjnej i 6 do Sądu Rozjemczego, na miejsce ustępujących,
- 6) Sprawy podatkowe, pożyczkowe i normalizacji przemiału,
- 7) Wolne wnioski.

W Zebraniu mają prawo uczestniczyć oprócz upoważnionych delegatów oddziałowych, wszyscy członkowie Związku, posiadający legitymacje członkowskie.

Członkowie, którzy nie opłacili przypadającej od nich składki członkowskiej, a więc nie otrzymali legitymacji, mogą dokonać wpłaty i uzyskać legitymację przy wejściu na Zebranie.

PP. Delegaci na Zebranie winni wykazać się odpowiedniem poświadczeniem Zarządu Oddziału, stwierdzającem prawomocność ich mandatu.

UWAGA: Wszelkie wnioski, mające być przedstawianemi do zatwierdzenia Walnego Zebrania, winny być, stosownie do § 31 statutu Związku, przedkładane Zarządowi Głównemu Związku na piśmie najpóźniej na 5 dni przed terminem Walnego Zebrania.

W razie nieprzybycia na powyższe Walne Zebranie w terminie wyżej określonym dostatecznej liczby delegatów — zgodnie z § 28 statutu — Walne Zebranie w drugim terminie z tymże samym porządkiem obrad wyznacza się na podstawie § 29 statutu na tenże dzień w tym samym lokalu o godzinie 11-ej przed południem.

Zebranie to zgodnie z § 29 Statutu będzie prawomocnem bez względu na ilość przybyłych delegatów.

K r o n i k a

KONJUNKTURY ZBOŻOWE.

Zmienna aura kwietniowa oddziaływała na ogół niekorzystnie na stan zasiewów i rynków zbożowych.

Podług wiadomości ze Stanów Zjedn. Ameryki Półn., pszenica, zwłaszcza miękka, przetrzymała źle. Około 20 proc. zasiewów trzeba uważać za stracone. Spodziewany zbiór pszenicy obliczany jest na 530 milionów buszli (buszel równa się 36 litrom). Zasiewy pszenicy twardej przedstawiają się znacznie lepiej. Ogólna jednak ocena jest niekorzystna, co nie omieszczało podwyższyć cen i notowań w handlu terminowym. Z drugiej strony nie brak głosów, ostrzegających przed tendencyjnym przedstawianiem konjunktury w czarnych barwach.

Argentyna wciąż eksportuje ogromne ilości pszenicy. Z początku b. m. znów wysłano z tamtąd około $\frac{3}{4}$ miliona kwarterów pszenicy do Europy (kwarter pszenicy = ok. 218 kg.). Od d. 1 stycznia r. b. wysłała Argentyna do Europy przeszło 9 mil. kwarterów pszenicy. Coraz bardziej powiększa się także wywóz kukurydzy.

Australja wysłała ostatniemi czasy około $\frac{1}{4}$ mil. kwart. pszenicy, niemal wyłącznie do Anglii.

Podług obliczeń urzędowych, Kanada ma jeszcze na wywóz około 150 milionów buszli pszenicy. Zasoby indyjskie są również znaczne, ale ceny eksportowe się nie kalkulują.

Informacje z Europy są niejednolite. We Francji i we Włoszech widoki po ostatnich deszczach znacznie się poprawiły. Natomiast wiadomości o zasiewach w Niemczech, w szczególności w Prusach, brzmią bardzo niekorzystnie. Przywóz pszenicy w z. m. przewyższył 2 miliony kwintali.

Niemiecka prasa gospodarcza podaje, między innymi, następujące informacje o rynku zbożowym w Polsce: „Zapas żyta jest skąpy („knapp”); rynek polski potrzebuje więcej niemieckiego zboża, niż odwrotnie.. Polska reflektuje na coraz większe ilości żyta... Notowania na ładunki wagonowe podwyższyły się z 262 na 271 mk.”.

ZNIESIENIE ZAKAZU PRZYWOZU PSZENICY.

Zakaz przywozu pszenicy zagranicznej, jak już donosiłszy zainteresowanym młynom pszenicznym, zostaje zniesiony z dniem 1 maja b. r., wobec czego będzie wolny import pszenicy wszelkiej, a zatem również z Niemiec.

USTALANIE CEN NA MAKĘ PRZEZ KOMISJE MIEJSKIE W POZNAŃSKIEM.

Ustalenie cen na mąkę przez Komisje miejskie w Poznańskim. Doszło do wiadomości Sekcji, że Komisje Obywatelskie niektórych miast ustanawiają ceny na mąkę żytnią, nawet poniżej cen notowań giełdowych, wobec czego narażają młyny na różne nieprzyjemności ze strony władz policyjnych. Sekcja Pomorska Młynów Handlowych wystąpiła z odpowiednim memorjałem do Pana Wojewody Pomorskiego z prośbą zarządzenia zmiany w mowie będących cennikach maksymalnych i z poleceniem, by władze miejskie stosowały się ściśle do postanowień, zawartych w rozporządzeniu o regulowaniu cen przed-

miotów powszedniego użytku, a w szczególności, by regulowanie cen odbywało się na podstawie kosztów produkcji i usprawiedliwionych cen restytucyjnych po wysłuchaniu opinii czynników fachowych.

PLACE POSŁÓW.

Gdzie i ile im płać.

Stany Zjednoczone najlepiej opłacają członków parlamentu (kongresu). Każdy „kongresman” pobiera 10 tysięcy dolarów rocznie (około 6,700 złotych miesięcznie). Wynosi to przeszło sześć razy tyle, co pobierają posłowie, czy senatorzy w parlamencie polskim.

Anglja płaci członkom parlamentu 400 funtów szterlingów rocznie, czyli około 1,500 złotych miesięcznie.

Francja wypłaca posłom i senatorom po 45 tysięcy franków rocznie, a więc około 1,400 złotych miesięcznie.

Niemcy płać miesięcznie 619 marek, czyli prawie tyle, co Francja.

Czechosłowacja stosunkowo dobrze płaci, gaża miesięczna wynosi tam 5 tysięcy koron, czyli przeszło 1,200 złotych miesięcznie.

Na Węgrzech tyleż prawie wynosi uposażenie posła, bo 800 pengów miesięcznie.

Jugosławja opłaca dziennie po 300 dynarów (około 50 złotych), wynagrodzenie to otrzymują posłowie tylko za czas obrad.

Bułgarja również płaci tylko za czas obrad, lecz zaledwie po 25 złotych dziennie (400 lewów).

Włochy bardzo skąpo płać, gdzie pensja roczna członka parlamentu wynosi 15 tysięcy lirów (mies. zaledwie 600 złotych).

Parlament austriacki wypłaca miesięcznie 612 szylingów (około 850 złotych).

Państwa północne naogół płać dobrze.

Holandja np. płaci dziennie 20 guldenów, czyli przeszło 70 złotych.

Norwegja 7 tysięcy koron, czyli przeszło 1,300 złotych miesięcznie.

Szwecja płaci prawodawcom po 32 korony dziennie (prawie 80 zł.), lecz tylko za czas, kiedy parlament jest czynny.

Danja natomiast płaci rocznie od 4,840 do 6,092 koron (miesięcznie 1,000 — 1,300 zł.).

Szwajcaria wypłaca po 30 franków dziennie (około 50 zł.).

Belgja rocznie po 12 tysięcy belgów, czyli około 1,400 zł. miesięcznie.

W Polsce, jak wiadomo, posłowie i senatorowie pobierają miesięcznie po 1092 zł. (Nr. 50 „Siewba” z dn. 6/V 28 r.).

„ROLNIK EKONOMISTA”.

Wyszedł z druku Nr. 9 „Rolnika Ekonomisty”, organu Związku Polskich Organizacji Rolniczych.

Numer zawiera w treści: artykuły pp. Dr. Jana Dębskiego p. t. „O konsolidację ruchu spółdzielczo-rolniczego w Małopolsce” i Dr. S. Janickiego — „Kanadyjski syndykat sprzedaży pszenicy (Wheat Pool) i jego znaczenie gospodarcze”, sprawozdanie z działalności Związku P. O. R., konjunktury cen, kronikę krajową, kronikę zagraniczną, przegląd piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, recenzje i sprawozdania, oraz statystykę”.

NAJLEPSZĄ SZWAJCARSKĄ GAZĘ JEDWABNĄ

Marki

ALBERT WYDLER

ZURICH SZWAJCARJA

Poleca

CENTRALA HANDLOWA MŁYNARZY POLSKICH SP. AKC.

Warszawa, Nowy-Świat 70. — Telefon 222-92 i 107-51.

PRZEGLĄD PIŚMIENNICTWA OBCEGO.

Baraton P.: La Mouture du blé. In-0. 310 p. Fr. 12.50.

Schmorl Karl: Mühlenchemischer Lehrkursus für praktischen Müller usw. (54 S) 8°. Rm. 1.75.

Blanc E. C.: Technologie der Brecher, Mühlen und Siervorrichtungen. (Concasseur, broyeur et tamiseurs. Backenbrecher, Rundbrecher, Rollenbrecher. Deutsche Bearb. von Hermann Eckardt. Mit 196 Textabb. (XVI, 457 S.) gr. 8°. Lw. Rm. 34.—

Wohnungs - Anzeiger (Adressbuch) für die Stadt Mühlhausen i. Thür. Zsgest. u. hrsg. von d. Danner schen Buchdr. u. Verlagsanstalt. (Jg. 133). 1927—1928. (XqI, 284 S.). gr. 8°. Hlw. Rm. 5.

Kalming H.: Das chemische Praktikum des Müllers u. Bäckers. Erl. 3 verb. Aufl. 1928. 100 S.) kl. 8°. Kart. Rm. 3.

Stange Albert: Das Bäckerei, Konditorei - ein - schliesslich Müllereigewerbe von den ältesten Zeiten bis zur Gegebwart. (XVI, 375 S.) 4°. Lw. Rm. 25.

Książki powyższe są do nabycia w księgarni: **Trzaska, Evert & Michalski, Warszawa, Hotel Europejski.**

REFORMA PODATKÓW BEZPOŚREDNICH.

W Tow. ekonomistów i statystyków polskich odbył się odczyt dr. Jerzego Lubowickiego, poświęcony sprawie reformy systemu podatków bezpośrednich w Polsce.

Referent wskazał konieczność bardzo ostrożnego traktowania tej dziedziny i unikania zbyt radykalnych rozwiązań. Reforma podatków jest potrzebna, ale odpowiedzieć winna takim zasadom, któreby pogodziły interesy skarbu, życia gospodarczego i nauki skarbowej. Do zasad tych należą: nieutrudnianie procesu bogacenia się ludności, jednolitość konstrukcyjna systemu, co najmniej dotychczasowe, lub większe obciążenie, wynikające z elastyczności ustaw przy zmniejszonym ciężarze podatkowym, dostosowanie systemu do poziomu wyższej kultury i techniki gospodarczej w Polsce oraz do przyzwyczajenia ludności i administracji. Referent omówił projekty oparcia systemu na podatkach przychodowych i cedularnych i doszedł do wniosku, że podatki bezpośrednie w Polsce oprócz należy na innych podstawach. Sformułowanym na wstępie zasadom będzie odpowiadał system, składający się z podatku ogólnodochodowego, stałego majątkowego, spadkowego, od kapitałów i przejściowo obrotowego. Podatek dochodowy winien być zreformowany przez opodatkowanie gospodarstw włościańskich — inne, niż dotychczas, opodatkowanie osób prawnych i wprowadzenie jednej skali dla różnych dochodów, a podatek obrotowy przez wprowadzenie jednolitej 1-procentowej stopy podatkowej ryczałtów. Podatki samorządowe, niezależne od państwowych, obejmowałyby podatek gruntowy, od nieruchomości i świadectwa przemysłowe; wszystkie te podatki należy zreformować. Zasadą projektowanej przez dr. Lubowickiego budowy systemu nie są nowe, lecz ulepszone dotychczasowe.

Z Życia Związkowego

PROTOKÓŁ POSIEDZENIA ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH W DNIU 19 LUTEGO 1928 ROKU.

Obecni pp.: St. Pytlewski, M. Rutkowski, J. Płodowski, P. Świdorski, Edw. Fürstenwald, R. Morawski, H. Grasberg, F. Lewandowski.

Przewodniczył p. Prezes Pytlewski Stanisław. Na porządku dziennym posiedzenia znajdowały się sprawy następujące:

- 1) odczytanie protokołu zebrania z dn. 9/XI 1927 r.
- 2) Sprawozdanie Dyrektora.
- 3) Zatwierdzenie bilansu i zamknięcie ksiąg za r. 1927-y.

4) Uchwalenie preliminarza budżetowego na rok 1928y.

5) Ustalenie terminu rocznego zebrania Delegatów Oddz. Związku Młynarzy Polskich.

6) Wolne wnioski.

Protokół z posiedzenia Zarządu Głównego z dn. 9/XI 27 r. odczytano i przyjęto bez zmian i zastrzeżeń.

Sprawozdanie za okres ubiegły z działalności Związku przedstawił p. Dyrektor Rutkowski. W obszernym przemówieniu swem mówca informował o głównych kierunkach działalności, przyczem położył szczególny nacisk na starania Związku ze Wspólną Reprezentacją, odnośnie modyfikacji norm podatku obrotowego od młynów. W sprawie tej od-

było cały szereg posiedzeń, złożona kilka memorjałów i jakkolwiek nacisk podatkowy wzmagą się i doprowadza młynarstwo do wielkiego niepokoju, zdaniem mówcy, nie należy spodziewać się rychłego uwzględnienia postulatów młynarzy przez Ministerstwo Skarbu, gdyż reforma podatku obrotowego jest ściśle związaną z koniecznością przeprowadzenia reformy wszelkich podatków, np. gruntowego, dochodowego i majątkowego. Niedobór w budżecie, jaki mógłby powstać przy zmniejszeniu podatku obrotowego, musi mieć pokrycie z innych źródeł, z czego wynika, że koniecznością jest dążyć do przyspieszenia wogóle reformy podatków.

Odnosnie ustalenia typu maki utworzono Komisję, z 3 podkomisjami, do których weszli z ramienia Związku pp. H. Grasberg, Rutkowski i Krzyżanowski.

W sprawie przeprowadzenia statystyki młynarskiej, Urząd Statystyczny rozesłał formularze do wypełnienia wszystkim młynom do 7 kategorii włącznie, przyczem prosił Związek o wypowiedzenie się w tej sprawie. Odpowiedziano, że jakkolwiek wiatraki zaliczone są do VIII kategorii, to jednak ze względu na ich poważną ilość, bo prawie 6000 obiektów, pożądanem byłoby objąć je również statystyką. Następnie wskazano, jak należałoby zredagować pytania odnośnie siły, systemu i długości śmig wiatraka, ilość dni pracy w roku, jak również zakwestjonowano niejasność redakcji w pytaniach, odnoszących się do produkcji kasz, śpichrzów i t. p.

Paląca sprawa wywozu otrąb została definitywnie załatwiona przez udzielenie kontyngentu 3000 wag. i obecnie staramy się o otrzymanie prolongaty na wywóz dla młynów, które otrzymały pozwolenie, lecz skutkiem konjunktury nie mogły wysłać otrąb. Sprawa jest na bardzo dobrej drodze.

Uzyskanie nowych kredytów w Banku Gosp. Kraj. zostało uzależnione od całkowitej spłaty dotychczasowych kredytów.

Ze względu na bardzo ciężki rok dla młynarstwa, z racji:

1) na podatki zwiększające się i w dodatku zwiększane dwu, a nieraz trzykrotnie, zależnie od dobrej lub złej woli przez Urzędy Skarbowe,

2) na okólnik Nr. 190, mówiący o wymianie, jako własnej produkcji skłania Związek do bliższego złączenia się z pokrewnymi organizacjami, celem zwołania zjazdu i omówienia bolączek. Termin Zjazdu nie został jeszcze wyznaczony.

Na tem sprawozdanie zostało zakończone i przyjęte przez obecnych do potwierdzającej wiadomości.

Poczem p. Dyrektor J. Płodowski przystąpił do zreferowania 3 i 4 porządku dziennego do omówienia bilansu i zestawienia wydatków i wpływów za rok 1927 i rozpatrzenie preliminarza budżetowego za rok 1928.

Zestawienie wpływów i wydatków za rok 1927-y przedstawia się w następujący sposób:

Wpływy: 44308.85. Wydatki: 44205.73.

Sprawozdanie przyjęto do potwierdzającej wiadomości i polecono szczegółowy bilans przedstawić do zatwierdzenia Komisji Rewizyjnej.

Co do preliminarza na rok 1928-y p. Płodowski zauważył, że jakkolwiek wpływy i wydatki pokrywają się, kwotą 48,000 złotych, t. j. są większe o 4,000 złotych, niż w roku 1926-ym, nie okaza się problematycznie i nie spowodują deficytu w końcu roku, gdyż każda pozycja poszczególnie została szczegółowo opracowaną i przestudjowaną na zasadzie stanu rachunkowego roku ubiegłego, jak również ze zbadania źródeł dochodowych w roku bieżącym. Należy spodziewać się, że preliminarz, wzorem lat ubiegłych, okaże się realnym.

Jednogłośnie preliminarz na rok 1928 przyjęto bez żadnych zmian.

W dyskusji nad wyznaczeniem terminu Walnego Zebrania Delegatów postanowiono pozostawić to do uznania p. Dyrektora, który w porozumieniu z p. Prezesem ustanowi termin Zebrania.

W celu ożywienia i zainteresowania szerszych mas Walnem Zebraniem, postanowiono upoważnić p. Dyrektora do rozesłania zaproszeń na Zjazd do wszystkich młynarzy, którzy opłacili składkę członkowską za rok 1927. Wobec niezgłaszania wolnych wniosków, posiedzenie na powyższym zakończono.

Dział Prawno-Informacyjny

DONIOSŁE ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU W SPRAWIE PODATKU PRZEMYSŁOWEGO.

Znaczne ulgi dla podatników.

W poprzednim numerze „Młynarza Polskiego” donosiliśmy o mającem ukazać się rozporządzeniu p. ministra Czechowicza w sprawie złagodzenia wymierzonego za I kwartał podatku obrotowego, który wywołał niemałe rozgoryczenie wśród sfer kupieckich.

Jak się dowiadujemy, wspomniany wyżej minister skarbu rozesłał już okólnik do wszystkich izb i urzędów skarbowych całej Rzeczypospolitej.

Okólnikiem ministerstwo skarbu wyjaśnia, że 1-procentowa stawka może być stosowana nietylko do obrotu przedsiębiorstw, prowadzących wyłącznie handel hurtowy, lecz również do wszystkich obrotów hurtowych w rozumieniu ust. 3 art. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym oraz par. 24

rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy. Ustalenie sumy obrotów, osiągniętych z transakcji, noszących charakter handlu hurtowego, należy do obowiązków komisji szacunkowych.

Okólnik poleca naczelnikom urzędów skarbowych sprawdzić, czy materiały, na podstawie których wymierzono podatek od obrotu za 1927 rok, pozostały należycie wykorzystane. W szczególności należy dokładnie zbadać, czy w wypadkach obliczenia wysokości obrotu na podstawie informacji ceny jednostkowe towarów zostały przyjęte w odpowiednich kwotach, oraz czy poszczególne transakcje uwidocznione w informacjach, nie były przez omyłkę liczone podwójnie, np. w wypadku posiadania informacji, dotyczących tych samych transakcji z kolei i firmy lub z dyskonta weksli i t. p. W razie ujawnienia jakichkolwiek błędów przy wykorzystaniu

Mamy stale do zaofiarowania po cenach najkorzystniejszych i wzorowej dostawie

WSZELKIE ZBOŻA PRZEMIAŁOWE

oraz kupujemy, płacąc najwyższe ceny rynkowe

OTRĘBY ŻYTNIE I PSZENNE

POZNAŃSKI BANK ZIEMIAN SP. AKC.

Oddział w Warszawie, Mazowiecka Nr. 1. Tel. 507-70. Adres telegr.: Pebezet—Warszawa

informacji, winni naczelnicy urzędów skarbowych wystąpić z odpowiednim wnioskiem do izb skarbowych, które jednocześnie upoważnia się do sprostowania w tych wypadkach wymiaru w drodze nadzoru.

Naczelnicy urzędów skarbowych, bądź osobliście, bądź przy współudziale zaproszonych członków komisji szacunkowych, względnie **rzecznawców** — podług wyboru naczelników urzędów skarbowych — winni przeprowadzić przedwstępne prowizoryczne zbadanie odwołań do wymiaru podatku od obrotu za rok 1927 i w zależności od otrzymanych wyników ograniczyć narazie egzekucję podatku do kwot, przypadających od sum obrotów prowizorycznie ustalonych, względnie w wypadkach ujawnienia zastosowania niewłaściwych stawek podatkowych do kwot prawidłowo obliczonych. W związku z powyższym należy również odpowiednio ograniczyć i wysokość zaliczek kwartalnych na rok 1928.

Rzecznawców należy powoływać przede wszystkim z grona osób, wskazanych przez organizacje, o których mowa w art. 59 ustawy, o ile według przeświadczenia naczelników urzędów osoby te dają gwarancję lojalnej i rzeczowej współpracy.

Jednocześnie p. minister skarbu wydał następujące zarządzenie:

Różnicę pomiędzy kwotą wymierzonego podatku od obrotu za rok 1927, względnie sumę wymiaru prowizorycznie skorygowaną w myśl ustępów 3 i 4 niniejszego okólnika, a ustanowionymi zaliczk. przypisanymi na tenże rok, zezwala się uścić bez ustawowych kar za zwłokę i odsetek za odroczenie w dwóch równych ratach, płatnych do **dnia 20 maja i 15 czerwca 1928 r. łącznie**.

Do terminów tych nie będzie miał zastosowania 14-dniowy termin ulgowy, przewidziany w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721).

W tych wypadkach, gdy niektóre odwołania nie zostaną prowizorycznie zbadane do dnia 20 maja, należy 1-szą ratę na poczet podatku za rok 1927 ograniczyć do wysokości połowy prawomocnie wymierzonego podatku za rok 1926, podwyższonego o 30 procent.

Nieuiszczone w całości lub częściowo kwartalne zaliczki przypisane na rok 1927, wymienione w ustępie 2-im art. 56 ustawy podlegają natychmiastowemu przymusowemu ściągnięciu wraz z karami za zwłokę, licząc od ustawowych terminów ich płatności, oraz ewentualnymi kosztami egzekucyjnymi z wyjątkiem oczywiście kwot zaliczek, co do których zostały już poprzednio uznane ulgi w postaci rozłożenia na raty, względnie odroczenia terminów płatności.

Odracza się również terminy płatności zaliczek na podatek przemysłowy od obrotu za 1-szy i 2-gi kwartał 1928 roku, a mianowicie: zaliczka na 1-szy kwartał winna być uiszczona do dnia 15 lipca 1928 roku łącznie, za 2-gi zaś kwartał do dnia 15 sierpnia r. b. łącznie. Do terminów tych również ma zastosowanie 14-dniowy ulgowy termin, o którym była wyżej mowa pod punktem 1).

Niedotrzymanie któregośkolwiek z terminów oznaczonych w punktach 1 i 2 niniejszego okólnika, pociąga za sobą pozbawienie ulg i natychmiastowe przymusowe pobranie zalegających kwot z karami za zwłokę, licząc od ustawowych terminów ich płatności oraz z ewentualnymi kwotami egzekucyjnymi.

NORMY ORIENTACYJNE DLA SZACOWANIA DOCHODOWOŚCI GOSPODARSTW ROLNYCH PRZY WYMIARZE PODATKU DOCHODOWEGO NA ROK 1928.

(Okólnik Ministerstwa Skarbu z d. 21 marca 1928 r. (L. D. V 1310/2 do Urzędów Skarbowych Podatków i Opłat Skarbowych).

Ministerstwo Skarbu, wychodząc z założenia, że posiłkowanie się normami orientacyjnymi przy szacowaniu dochodu podatkowego jest w naszych warunkach jednym z najważniejszych środków uniknięcia nierównomierności opodatkowania, zarządza, aby jak w latach poprzednich, także i przy wymiarze podatku dochodowego na rok 1928 stosowane były normy orientacyjne, wydane dla szacowania dochodów z gospodarstw rolnych zarządzeniami Ministerstwa Skarbu z dn. 11 kwietnia 1924 r. L. D. P. 244/II i z dn. 10 maja 1924 r. L. D. P. 569/II. W związku z powyższym zarządzeniem Ministerstwo Skarbu uważa jednak za konieczne przypomnieć władzom wymiarowym, że

szacowanie dochodów z gospodarstw rolnych według norm orientacyjnych, winno być ograniczone do wypadków, gdy płatnik nie przedłoży na poparcie swego zeznania o dochodzie ksiąg gospodarczych, względnie innych dowodów, a władza wymiarowa nie rozporządza konkretnym materiałem, umożliwiającym indywidualne oszacowanie. Należyte respektowanie przez władze wymiarowe rzetelnie prowadzonej rachunkowości rolnej przy ustalaniu dochodu podatkowego jest ze wszechmiar wskazane, albowiem tylko tą drogą można osiągnąć rezultaty wymiarowe, odpowiadające rzeczywistej dochodowości gospodarstw rolnych. Przytem przypomina się, że ustawa o państwowym podatku dochodowym nie wymaga od płatników (prócz wymienionych w art. 21) prowadzenia prawidłowej rachunkowości. Zatem dowód skuteczny stanowić mogą księgi rachunkowe, prowadzone według uproszczonych wzorów, chociażby nawet należało niejednokrotnie wyniki książkowe uzupełniać w drodze zwykłego postępowania, brakującymi danymi, niezbędными do ustalania dochodu. Braki formalne księgowania nie powinny być powodem odrzucenia dowodu z ksiąg, które pozatem nie budzą wątpliwości co do rzetelności ich prowadzenia. Z tych względów winny być przyjmowane również jako wystarczający dowód na poparcie zeznania — zapiski płatnika, o ile budzą zaufanie co do swej rzetelności. O ile płatnik nie przedłoży na poparcie swego zeznania ksiąg lub zapisków rachunkowych, lecz powoła się na zeznanie świadków lub też na inne dowody — należy przeprowadzić odpowiednie dochodzenie i ustalić dochód według wyniku tych dochodzeń, jeżeli porównanie ustalonego w ten sposób dochodu z dochodem podobnych gospodarstw prowadzących księgi rachunkowe względnie zapiski nie wykazuje zbyt wielkiej rozbieżności. Również nie bez znaczenia dla szacowania dochodu winny być opinie rzeczoznawców, powoływanych z pośród fachowców i osób dających rękojmię uczciwej oceny. Wreszcie, o ile dokonanie wymiaru, w myśl przytoczonych wyżej sposobów postępowania okaże się niemożliwe, wtedy dopiero winna władza skarbową posilkować się normami przeciętnej dochodowości, przyczem jednak należy postępować bardzo ostrożnie i z zastrzeżeniem jaknajdalej idącej indywidualizacji poszczególnych jednostek gospodarczych pod względem warunków produkcji (jakość gleby, odalenie od kolei, jakość dróg, zadłużenie płatnika i t. p.). Specjalnej uwadze władz wymiarowych poleca się szacowanie dochodów przy pomocy norm orientacyjnych dla gospodarstw rolnych, dotkniętych w okresie, za którego dochód się opodatkowuje, klęską nieurodzaju. Do tej kategorii gospodarstw normy przeciętnej dochodowości nie powinny być w żadnym wypadku szablonowo stosowane, a kwestja opodatkowania winna być traktowana zupełnie odrębnie na zasadach, wyrażonych w okólniku Ministerstwa Skarbu z dn. 23.III.1925 r. L. DPO 749/II. Gdy chodzi o gospodarstwa uprzemysłowione, względnie gospodarstwa oparte przeważnie na kulturze roślin okopowych, należy unikać stosowania przeciętnych norm i dołożyć starań celem ustalenia rzeczywistego osiągniętego dochodu. Nie może być mowy o stosowaniu norm do właścicieli gospodarstw wydzierżawionych, których dochód stanowi pobrana tencuta dzierżawna, po potrąceniu wydatków, obciążających właściciela. Natomiast normy mogą być stosowane celem określenia dochodów dzierżawcy, przyczem z ustalonego na podstawie norm dochodu

winien być potrącony umowny czynsz dzierżawny oraz inne świadczenia na rzecz właściciela posiadłości gruntowej. W końcu M-stwo Skarbu zaznacza, że w wypadkach stosowania norm, dochodowość 1 ha gruntu zasadniczo nie powinna być określana wyżej 4½ centn. metr. żyta z wyjątkiem drobnych rolników, o których mowa w ustępie 2-gim art. 15 ustawy o podatku dochodowym, a dla których norma 4 centn. z 1 ha, nie może być przekroczona. Przekroczenie granicy (4½ centn. metr. żyta) może mieć miejsce tylko w wypadkach wyjątkowo pomyślnej konjunktury gospodarczej, co winno być wyczerpująco uzasadnione w protokole posiedzenia Komisji Szacunkowej. Dla zachowania równomierności w opodatkowaniu gospodarstw rolnych, M-stwo Skarbu określa na podstawie urzędowych danych statystycznych, przeciętną cenę za 100 kg. żyta z okresu gospodarczego 1926 — 27 — na kwotę 37 zł., zaś z roku kalendarzowego 1927 — na kwotę 40 zł. Według tych cen należy przeliczać na złote dochód, określony w centn. metr. żyta na podstawie norm orientacyjnych. Zastosowanie jednej z podanych cen zależnem powinno być od tego, czy opodatkowanie następuje według wyników roku gospodarczego, czy też wedle wyników roku kalendarzowego.

O B O W I A Z E K W Ł A D Z Y S K A R B O W E J Ż A D A N I A W Y J A Ś N I E Ń O D P Ł A T N I K A.

Art. 75 ustawy o podatku przemysłowym nie nakłada na władzę podatkową bezwzględnego obowiązku żądania od płatnika wyjaśnień w każdym wypadku, lecz pozostawia do jej uznania wybór środków, prowadzących do ustalenia obrotów, zezwalając wyraźnie w tym celu na zbieranie wszelkiego rodzaju informacji i przeprowadzania dochodzeń z własnej inicjatywy, jednakże w wypadku, gdy płatnik neguje wogóle swój obowiązek podatkowy, rezultaty przedsięwziętych przez władzę podatkową dochodzeń winny być w każdym razie podane do wiadomości płatnika, któremu władza podatkowa obowiązana jest wykazać konkretne fakty, uzasadniające, jej zdaniem, obowiązek podatkowy. Niepodanie przeto w danym wypadku do wiadomości skarżącego wyniku, przeprowadzonego przez komisję odwoławczą dochodzenia, tudzież nierozprawienie się w decyzji z wnioskiem dowodowym, przedstawionym przez stronę na poparcie podniesionych w odwołaniu zarzutów, stanowi istotne naruszenie form postępowania ze szkodą dla skarżącego, który w ten sposób został pozbawiony możliwości wyjaśnienia sprzeczności zachodzących pomiędzy złożonym przez niego dowodem, a materiałem, zebrany przez komisję odwoławczą Trybunału Administracyjnego z dn. 21 września 1927 r. L. 1351/25 w sprawie S. Wojniłowej, w takim wypadku płatnikowi przysługuje prawo zaskarżania decyzji Izby Skarbowej do Trybunału Administracyjnego.

W Y B O R Y D O I Z B Y P R Z E M Y S Ł O W O - H A N D L O - W E J W W A R S Z A W I E.

Wybory do izby przemysłowo-handlowej okręgu warszawskiego (okrąg obejmuje Warszawę i woj. warszawskie) odbędą się dnia 24 czerwca. Na posiedzeniu komisji wyborczej w d. 30 kwietnia ustalono termin wyłożenia list do przeglądu na czas od 17 do 30 b. m. włącznie w godzinach: w Warszawie od godz. 6 do 9 wieczorem w dniu powszednie, a w niedziele i święta w godzinach od 12 do 2;

w obwodach od godz. 5 do 8 wieczorem, a w święta i niedzielę od 12 do 4 po poł. Warszawę podzielono na 24 obwody, województwo zaś na 36 obwodów. Termin składania list kandydatów z grupy handlowej upływa w d. 6 czerwca. Główna komisja wyborcza urzęduje przy ul. Czackiego 3/5 m. 29, w godzinach od 18 do 20. Wybory do izb przemysłowo-handlowych na terenie b. zaboru rosyjskiego zarządzane będą prawdopodobnie w lipcu lub sierpniu i odbędą się we wrześniu lub październiku r. b.

O roli izb przemysłowo-handlowych w życiu gospodarczym Polski pisaliśmy obszernie w Nr. 16 naszego czasopisma w roku ubiegłym. Tam znajdzie czytelnik odpowiedź, czym są izby przemysłowo-handlowe i jaki jest ich zakres działania.

PROJEKTOWANE ZMIANY W PODATKU MAJĄTKOWYM.

Minist. skarbu wniosło na radę ministrów projekt ustawy o stałym podatku majątkowym. Równocześnie przystępuje minist. skarbu do zbierania materiałów, niezbędnych do należytego opracowania norm szacunkowych, na których podstawie władze wymiarowe ustalać będą wartość majątku przy wymiarze stałego podatku majątkowego.

Celem zebrania materiału, mogącego ułatwić opracowanie norm dla szacowania wartości przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych, minist. skarbu zarządziło, co następuje.

Projekt ustawy, o stałym podatku majątkowym w art. 12 p. 7 postanawia, że wartość przedsiębiorstw, nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych będzie szacowana na podstawie obrotu rocznego; przytem jednak wartość nieruchomości, należących do tych przedsiębiorstw ustalić się na ogólnych zasadach. Zasadniczo zatem przyszłe normy szacunkowe dla przedsiębiorstw, nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych, wzorowane będą na § 15 rozporządzenia II ministra skarbu z d. 15/XI 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 123, poz. 996), przytem podstawą ustalenia wartości na pierwszy okres szacunkowy, zgodnie z art. 11 projektowanej ustawy, będzie przeciętny miesięczny obrót, osiągnięty w roku 1926, pomnożony przez odpowiednie współczynniki. Współczynniki (wielokrotność obrotu, zawarte w tabelach I i II § 15 rozp. II ministra skarbu, nie mogą być jednak bezkrytycznie przyjęte przy obecnem opracowaniu nowych norm szacunkowych. Mając powyższe na uwadze — minist. skarbu poleciło, aby izby skarbowe, przy współudziale w charakterze opiniodawczym członków komisji odwoławczych dla spraw podatku przemysłowego, przystąpiły do krytycznej oceny tabel I i II § 15 rozp. II ministra skarbu, przytem należy mieć na uwadze:

1. Czy poszczególne rodzaje przedsiębiorstw, podane w tych tabelach pod jedną liczbą porządkową, nie należałoby rozbić na więcej szczegółowych pozycji.

2. jakie rodzaje przedsiębiorstw należałoby dodać jeszcze do tabeli I i II z tego tytułu, że nie zostały one objęte temi tabelami, wreszcie,

3. jaką wielokrotność przeciętnego miesięcznego obrotu za rok 1926 przedsiębiorstw, nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych, należy przyjąć w przyszłych normach szacunkowych, dla ustalenia wartości poszczególnych rodzajów przedsiębiorstw, według stanu w d. 1 lipca 1927 roku.

Oprócz opinii członków komisji odwoławczych

dla spraw podatku przemysłowego, należy zasięgnąć zdania rzeczoznawców z pośród osób, obeznanych dokładnie ze stosunkami przedsiębiorstw, o których mowa. Również należy posilkować się porównaniem przedsiębiorstw, nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych z przedsiębiorstwami tego samego rodzaju i typu, prowadzącymi prawidłowe księgi handlowe i na tej podstawie ustalić wielokrotność przeciętnego miesięcznego obroku za rok 1926.

W SPRAWACH WYMIARU PODATKU DOCHODOWEGO I PROCEDURY ŚCIĄGANIA ZALEGŁOŚCI.

Zjazd delegatów naczelnej rady zrzeszeń kupiectwa polskiego stwierdza bezwzględłą konieczność poddania przy wymiarze podatku dochodowego za rok 1927 gruntownej rewizji i modyfikacji tabeli średniej dochodowości przedsiębiorstw i zajęć przemysłowych, stosowany bez żadnych zmian od roku 1925 i poleca biurowi niezwłoczne podjęcie w ministerstwie skarbu odpowiednich starań.

Równocześnie zjazd delegatów — wobec zbliżającego się okresu wymiarowego w zakresie podatku dochodowego za rok 1927, uchwala zwrócić się do p. ministra skarbu z prośbą o zalecenie podległym organom skarbowym, aby rozpoczynały wymiar podatku dochodowego możliwie najspieszniej, po upływie terminu składania zeznań, co stanowi niezbędny warunek celowości pracy komisji szacunkowych.

Celem możliwego złagodzenia procedury przymusowego ściągania zaległości podatkowych — zwłaszcza wobec wybitnej poprawy wydajności źródeł podatkowych — zjazd delegatów naczelnej rady zrzeszeń kupiectwa polskiego uchwalił przedłożyć p. ministrowi skarbu następujące wnioski o:

obniżenie kar za zwłokę do 1 proc. miesięcznie; będzie to stanowiło pewną ulgę dla zalegających z podatkami płatników, którymi są z natury rzeczy najczęściej jednostki najuboższe i najsłabsze gospodarczo;

doliczanie 5 proc. kosztów egzekucyjnych nie w momencie dokonywania sekwestru, lecz dopiero w chwili przeprowadzenia faktycznej egzekucji, co w wielu wypadkach poważnie zmniejszy koszty i straty, które ponosić musi dzisiaj płatnik, niemożący uiszczać terminowo należności podatkowych;

obowiązkowe stosowanie przez organa skarbowe przed rozpoczęciem kroków egzekucyjnych w myśl art. 7 p. 1 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należnościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych), oraz w myśl par. 17 instrukcji o przymusowym ściąganiu państwowych podatków i opłat, tudzież innych należności skarbowych — wezwań do dobrowolnego uiszczenia zaległości podatkowych w ciągu dni czterech; tego rodzaju przypomnienia będą niewątpliwie w wielu wypadkach skuteczne, przez to zmniejszy się znacznie działalność egzekucyjna organów skarbowych, a wielu płatników uchroni się od dotkliwych przykrości i poważnych materialnych strat, związanych z przymusowym poborem podatków;

powiększenie ilości komisji odwoławczych na terenie każdej z izb skarbowych, zarówno dla podatku dochodowego i dla podatku obrotowego, co znakomicie przyczyni się do usprawnienia i przyspieszenia procedury rozstrzygnięcia odwołań.

INSPEKCYJA PRACY

(ciąg dalszy)

3. Organy inspekcji pracy.

Nadzór nad działalnością inspekcji pracy spoczywa w ręku Ministra Pracy i Opieki Społecznej (art. 13), naczelną władzę w tym zakresie, który rozstrzyga skargi na orzeczenia i nakazy niższych organów inspekcji pracy, którymi są:

1. Obwodowi inspektorzy pracy, wykonywujący w powołanych obwodach zadania inspekcji pracy, wydający nakazy i orzekający jako instancja pierwsza (art. 9).

W obwodach, w których rozległy lub różnorodny zakres czynności wyłoni tego potrzebę, będą powoływani do pomocy inspektorom pracy podinspektorzy, podlegający służbowo inspektorom i korzystający z tych samych uprawnień, co inspektorzy pracy (art. 15).

2. Okręgowi inspektorzy pracy, nadzorujący i kontrolujący działalność obwodowych inspektorów, orzekający w sprawach wyraźnie zastrzeżonych jako instancja pierwsza oraz rozstrzygający jako instancja druga skargi na nakazy i orzeczenia obwodowych inspektorów pracy.

Orzeczenia okręgowych inspektorów pracy jako drugiej instancji są ostateczne z wyjątkiem orzeczeń, rozstrzygających skargi na nakazy obwodowych inspektorów pracy (art. 10).

3. Główny inspektor pracy, podległy bezpośrednio Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej, sprawujący nadzór nad organami inspekcji pracy i kierujący ich czynnościami.

Niezależnie od powyższych organów inspekcji, Min. Pracy i Opieki Społecznej może:

a) wydzielić z zakresu działania inspektorów obwodowych i okręgowych poszczególne gałęzie pracy i poddać je na obszarze całego państwa lub jego części specjalnym inspektorom pracy (art. 11);

b) na wniosek głównego inspektora pracy powołać asystentów inspekcyjnych dla celów współdziałania z inspekcją pracy, od których jest wymagane, aby przedtem pracowali co najmniej 5 lat jako robotnicy, rzemieślnicy i t. p., z czego co najmniej 2 lata w obrębie tego obszaru, na którym mają pełnić czynności asystenta inspekcyjnego,

Asystenci mają prawo zwiedzać zakłady pracy tylko na mocy każdorazowego specjalnego polecenia inspektora pracy. W tych wypadkach przysługują asystentom uprawnienia inspektorów, jednak bez prawa sporządzania protokołów, wydawania nakazów i orzeczeń (art. 18).

4. Uprawnienia inspekcji pracy.

Inspektor pracy ma prawo:

a) zwiedzania w towarzystwie kierownika zakładu pracy lub bez niego (za okazaniem urzędowej legitymacji) w każdej porze dnia i nocy zakładów, podlegających inspekcji, wszelkich zabudowań, związanych z zakładem, urządzeń, należących do przedsiębiorstwa, jak szpitali, żłobków, szkół i t. p., oraz mieszkań pracowników za zgodą mieszkańców (art. 24),

b) żądać od kierownika zakładu lub zatrudnionych osób informacji w zakresie działania inspekcji, przyczem przesłuchiwanie tych osób może się odbywać tylko w formie protokolarnej (art. 21) (patrz niżej p. 6 lit. c);

c) żądać okazania ksiąg i t. p. dokumentów i planów, dotyczących ochrony i urządzeń technicznych i t. p. jak również dostarczenia mu próbek surowców i materiałów, używanych lub powstałych przy wytwórczości (art. 21) (patrz niżej p. 6 lit. c),

d) w razie potrzeby wzywać osoby zainteresowane do swego biura; w tym wypadku osoba zainteresowana, np. kierownik zakładu, musi otrzymać zawiadomienie na piśmie, wskazujące podstawę prawną i cel wezwania (art. 21) (patrz niżej p. 6 lit. b).

e) wydawać nakazy w sprawie przestrzegania obowiązujących przepisów co do bezpieczeństwa, zdrowia lub moralności, lub ogólnych przepisów o ochronie pracy tylko po

protokolarnym stwierdzeniu uchybień, pociągających za sobą sankcję karną (art. 23) (patrz niżej p. 6 lit. a).

Nakaz winien być skierowany do kierownika zakładu na piśmie, przyczem muszą być wyraźnie stwierdzone, naruszone, zdaniem inspektora, przepisy prawa (art. 23);

f) wydawać orzeczenia tylko w wypadkach w ustawodawstwie wyraźnie przewidzianych (np. w razie niedojścia do porozumienia między stronami w sprawie kolejności korzystania z urlopów i t. p.) (art. 9);

g) w wypadku stwierdzenia naruszeń przepisów, zagrożonych karami, a nie podlegających jego orzecznictwu, sporządzać protokoły i przesyłać je właściwym władzom celem wszczęcia postępowania karnego (art. 24);

h) występować do właściwej władzy z wnioskami o zamknięcie zakładów, o ile brakuje tych zakładów są tak znaczne, iż żadne zmiany nie zdołają zapewnić bezpieczeństwa pracy (art. 25).

5. Odwołania.

Skargi na orzeczenia i nakazy (patrz wyżej p. 4 lit. e i f) obwodowych inspektorów pracy można wnosić do następnej instancji, t. j. do okręgowych inspektorów pracy w ciągu 14 dni od daty doręczenia (art. 14).

Zapadłe w drugiej instancji orzeczenia inspektorów okręgowych są ostateczne, to znaczy, że mogą być tylko zaskarżane do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, z wyjątkiem orzeczeń, rozstrzygających skargi na nakazy (patrz wyżej p. 4 lit. e) obwodowych inspektorów pracy, które mogą być zaskarżone jeszcze do Ministra Pracy i Opieki Społecznej (art. 10), a następnie do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Skargi na orzeczenia i nakazy okręgowych inspektorów pracy, występujących jako pierwsza instancja, można wnosić w ciągu 14 dni do Ministra Pracy i Opieki Społecznej, którego decyzja jest ostateczną i może być tylko zaskarżona do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Skargi podaje się do tego inspektora pracy, którego orzeczenie lub nakaz zostały zaskarżone. Inspektor pracy winien przedstawić wniesioną skargę do wyższej instancji w ciągu 7 dni od chwili jej otrzymania.

Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania orzeczenia ani nakazu, o ile nie postanawia tego odpowiedni przepis prawny. Natomiast można się zwrócić do inspektora pracy, którego orzeczenie lub nakaz zaskarżono, względnie do instancji wyższej, o wstrzymanie wykonania, co powinno nastąpić, o ile nie wywoła istotnej szkody dla interesu publicznego (art. 13 i 14).

Wodniesieniu do nakazów, wycagających zmian urządzeń technicznych lub sposobów wytwórczości (np. wprowadzenie nowych maszyn, zmian surowców lub półfabrykatów) obowiązują odmierne postanowienia. Nakazy te mogą być zaskarżone w terminie 14-dniowym do specjalnej komisji przy właściwym wojewodzie. Odwołanie się przedsiębiorcy wstrzymuje obowiązek wykonania nakazu, jeśli warunki pracy w zakładzie nie zagrażają pracownikowi oczywiście niebezpieczeństwem.

Nadane nakazowi rygoru natychmiastowego wykonania powinno być w nakazie zaznaczone ze wskazaniem okoliczności, uzasadniających ten rygor. Skargę na nakaz z rygorem natychmiastowego wykonania inspektor pracy winien jest przesyłać w ciągu 24 godzin do komisji specjalnej, która jest obowiązana powziąć decyzję w ciągu tygodnia.

Skarga, nieuwzględniona przez komisję przy województwie, może być zaskarżona w ciągu 14 dni do komisji przy Ministrze Pracy i Opieki Społecznej, która decyduje w ostatniej instancji. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie decyzji (art. 25).

Zarówno specjalne komisje wojewódzkie jak i komisja przy Ministrze Pracy i Opieki Społecznej do chwili obecnej

nie istnieją; w najbliższym czasie ma ukazać się rozporządzenie Rady Ministrów, które powoła do życia wspomniane organy.

6. Kary.

a) Niewykonanie nakazu inspektora pracy (patrz wyżej p. 4 lit. e) pociąga za sobą grzywnę od 100 do 2.000 zł. lub areszt do sześciu tygodni lub obie kary łącznie, o ile czyn nie jest zagrożony karą surowszą. Na obszarze, na którym obowiązuje rosyjski kod. kar. z r. 1903 i austr. ustawa karna z r. 1854, nie stosują się przepisy o nadzwyczajnym złagodzeniu kary (art. 29). Do rozstrzygania tych spraw powołane są sądy powiatowe (pokoju).

b) Winni niestawienia się bez wystarczającej przyczyny a pisemne wezwanie inspektora pracy (patrz wyżej p. 4 lit. d)) ulegają grzywnie od 25 do 200 zł., a w razie nieściągalności aresztowi do 2 tygodni, o ile czyn nie jest zagrożony surowszą karą (art. 31 ust. 1).

c) Nieudzielenie inspektorowi informacji lub dat statystycznych (patrz wyżej p. 4 lit. b) (art. 21) lub niewykonanie żądań inspektora odnośnie okazania ksiąg, dokumentów i t. p. (patrz wyżej p. 4 lit. c) pociąga za sobą grzywnę od 50 do 500 zł., a w razie nieściągalności areszt do miesiąca (art. 31).

Do orzekania o tych czynach (patrz wyżej p. b i c) uprawnieni są inspektorzy pracy (art. 32).

Dotknięty orzeczeniem karnym inspektora może w ciągu 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia wniesć do inspektora pracy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju). Wyrok sądu okręgowego w II instancji jest prawomocny.

Na obszarze b. zaboru pruskiego stosuje się przepisy o wydawaniu policyjnych mandatów karnych.

7) Podział terytorjalny Rzeczypospolitej Polskiej na okręgi i obwody Inspekcji Pracy.

Teren Polski dzieli się na okręgi i obwody inspekcji pracy według poniższego wykazu.

Nr. okręgu i obwodu	Do okręgu względnie obwodu należy	Siedziba okręgu względnie obwodu	Nr. okręgu i obwodu	Do okręgu względnie obwodu należy	Siedziba okręgu względnie obwodu				
Okręg I	m. st. Warszawa	W a r s z a w a		Modrzejów, Niwka, Pogoń, kopalnia „Jowisz” z powiatu będzińskiego	Sosnowiec				
Obwód 1	Komisaryaty: 6, 8, 11, 16, 23		Okręg V	Obwód 26	Województwa: lubelskie, wołyńskie	Lublin			
Obwód 2	„ 1, 9, 10, 13, 20, 21				m. Lublin i powiaty: Garwolin, Lubartów, Lublin, Puławy, Radzyń				
Obwód 3	„ 7, 12, 19, 22				Powiaty: Biłgoraj, Hrubieszów, Tomaszów, Zamość				
Obwód 4	„ 2, 3, 4, 5, 26				Powiaty: Łęchów, Janów, Krasnostaw, Włodawa				
Obwód 5	„ 14, 15, 17, 18, 25, 25	Powiaty: Biała, Konstantynów, Łuków, Siedlce, Sokołów, Węgrów							
Okręg II	Województwo warszawskie	Ł o w i c z	Obwód 27	Powiaty: Horochów, Kowel, Luboml, Włodzimierz Wołyński	Siedlce				
Obwód 6	Powiaty: Ciechanów, Maków, Miawa, Przasnysz, Pułtusk		Obwód 28	Powiaty: Dubno, Kostopol, Krzemieniec, Łuck, Równe, Żdobnowo		Kowel			
Obwód 7	Powiaty: Mińsk, Mazowiecki, Radzyński, Warszawski		Obwód 29				Łuck		
Obwód 8	Powiaty: Błonie, Grójec, Rawa		Obwód 30					Białystok	
Obwód 9	Powiaty: Gostynin, Łowicz, Skiernewice, Sochaczew		Obwód 31						Grodno
Obwód 10	Powiaty: Kutno, Lipno, Nieszawa, Włocławek			Łomża					
Obwód 11	Pow.: Płock, Płońsk, Rypin, Sierpc	Włocławek			Suwałki				
Okręg III	Województwo łódzkie	Piotrków	Okręg VI			Województwa: białostockie i poleskie	Brześć/nB.		
Obwód 12	m. Łódź—Komisaryaty: 1, 2, 3, 5, 13, 14		Kalisz			Obwód 32		Powiaty: Białystok, Bielsk, Wysockie Mazowieckie	
Obwód 13	m. Łódź—Komisaryaty: 8, 9, 10, 11					Obwód 33		Powiaty: Grodno, Sokółka, Wołkowysk	Wilno
Obwód 14	m. Łódź—Komisaryaty: 4, 6, 7, 12			Obwód 34		Powiaty: Kolno, Łomża, Ostrołęka, Ostrow		Lida	
Obwód 15	Powiaty: Brzeziny, Łask, Łęczyca, Łódź, Sieradz, Wieluń			Obwód 35	Powiaty: Augustów, Suwałki, Szczuczyn	Wawer			
Obwód 16	Powiaty: Piotrków, Radomsko	Obwód 36		Powiaty: Brześć n/B., Kamień Koszyrski, Kobryń, Kossów, Pruzana	Wawer				
Obwód 17	Powiaty: Kalisz, Koło, Konin, Słupca, Turek	Obwód 37	Powiaty: Drohicayn, Luniniec, Pińsk, Sarny, Stolin	Wawer					
Okręg IV	Województwo kieleckie	Kielce	Okręg XII				Województwa: nowogródzkie i wileńskie		Wawer
Obwód 18	Powiaty: Jędrzejów, Kielce, Stopnica, Pińczów		Obwód 62				m. Wilno	Wawer	
Obwód 19	Powiaty: Końskie, Kozienice, Opoczno, Radom		Obwód 63			Powiaty: Mołodeczno, Oszmiana, Wilno-Troki, Wołożyn	Wawer		
Obwód 20	Powiaty: Iłża, Opatów, Sandomierz		Obwód 64		Powiaty: Brasław, Dziśna, Postawy, Święciany, Wilejka	Wawer			
Obwód 21	Powiaty: Miechów, Olkusz		Obwód 65	Powiaty: Baranowicze, Lida, Nieśwież, Nowogródek, Słonim, Stołpce	Wawer				
Obwód 22	Powiaty: Częstochowa, Włoszczowa			Wawer					
Obwód 23	m. Dąbrowa Górnicza i gminy: Bobrowniki, Grodziec (z wyjątkiem kopalni „Jowisz”), Łągisza, Łosień, Wojkowice, Kościelne, Strzemieszyce i Zagórze z powiatu Będzin	Dąbrowa Górnicza						Wawer	
Obwód 24	Powiat Zawiercie	Zawiercie					Wawer		
Obwód 25	m. Sosnowiec i gminy: Będzin, Czeładź, Konstantynów, Milowice, ...								Wawer

Panowie Młynarze popierajcie Waszą Organizację Fachową

Pytania i Odpowiedzi

PRZEMYSŁ W MAŁYM MŁYNIE PRZY 6HP SIŁY.

Pytanie Nr. 10.

Czy można wytworzyć konkurencyjną mąkę pszenną i żytnią, mając: kurzowy cylinder, Tryjer, Szmerglówkę, parę walców 400×300 i kamienie 1400 przy odnośnych odsiewaczach. Posiadam siłę wodną 6 koni tak, że poszczególne czynności muszą być prowadzone oddzielnie. Mogłbym dostawić jednokrzywniowy przetak mechaniczny, o ile jest właściwym. — Chodzi przede wszystkim o najprzedszytą mąkę.

Odpowiedź. Podobne urządzenia młynów o małej sile wodnej spotyka się dosyć często na Podkarpaciu i Rusi Podkarpackiej; większość posiada już pomocnicze motory spalinowe, bowiem w letnich miesiącach często brakło wody zupełnie. Nawet kilka maszyn małych młynów Małopolskich jest w trakcie przebudowy i zaopatrzenia się w pomocnicze motory spalinowe, względnie nowoczesne turbiny wiatrowe. Przy podanym urządzeniu można wytworzyć wcale piękną mąkę, jednak należy przetak mechaniczny mieć z przekładaniami kłapami i skrzynkami do aspiracji kaszek, kamień 1400 zamienić na 1000 — 1200 i dodać w oczyszczalni zawilżacz rozpylający do ziarna i gniotownik z rałką. Jeżeli szmerglówka nie jest gwarantowanie dobrą, radziłbym nabyć automatyczny perlak obłuskiwacz, przy którym można będzie korzystnie mleć żyto i pszenicę, a w wolnych chwilach wytwarzać kaszę jęczmieniową, albo obłuskiwać groch polny, lub kukurydzę do przemiału na tak poszukiwaną mąkę i kaszki kukurydzowe. Mleć należy następującym sposobem: Pszenicę śrutować 3-krotnie, wymielać oddzielnie. Kaszki od II i III śrutu wtedy łączyć, gdy są jednakowe. Dobre wyniki są zależne od dobrej jakości ziarna, od jaknajlepszego oczyszczenia i przygotowania i od zdolności zawodowej młynarza. Kaszki powinny być gatunkowane i czyszczone, a ponieważ specjalna maszyna nie jest przewidywana, więc należy je doskonale oddzielać od mąki i aspirować w skrzynkach pod wylotami przetaka. Bardzo przydałyby się gładkie walce, bowiem dają ładniejszą, pszenną mąkę niż wymielana na kamieniach. Przetak mechaniczny zapewni oszczędność siły, dobre odsianie mąki i pogatunkowanie kaszek.

Dla małych młynów o małej sile napędowej, omawiane urządzenie młyna — jest wskazane. **Inż. W. K.**

Pytanie Nr. 11. Najuprzejmiej zapytuję się, czy nie mógłbym otrzymać wskazówki, jak postąpić z Izłą Skarbową w Płocku, która za rok 1926 określiła obrót w młynie na 295,000, ja zaś podałem 111,261. Z podniesionej sumy obliczyli 75.000 na 1%, a 220,000 na 2%.

Na reklamacje, podane w swoim czasie, nie mam odpowiedzi już blisko rok. Przemiału było zboża z własnego gospodarstwa 2080 kw. i przyjęto na wymianę 9,700 mtr.

Obecnie przy przemiale mniejszym, a mianowicie na zamianę 9454 mtr. i własnego 926 mtr. naznaczono obrotu 600,000, co czyni podatku 15000 + 10%.

Moje obliczenie wypadło 94,795 zł. obrotu.

Mój młyn jest czysto gospodarczy, zboża się nie kupuje, otrzymaną mąkę z żyta własnego i otrzymanego za przemiał sprzedaje się piekarni spółdzielczej. Tej samej wielkości młyny w powiecie

handlowe mają naznaczony obrót mniejszy o połowę i niżej. Za przemiał pobierano średnio 15% zbożem.

Łęg, p. Bielsk-Płocki.

Odpowiedź. Wyjaśniamy, że do czasu reformy podatku obrotowego, uzyskanie jakichkolwiek zmian w stawkach podatku obrotowego, nie da się przeprowadzić. Sprawę nowelizacji systemu podatkowego w Polsce studjują obecnie i uzgadniają między sobą Ministerstwa.

Dążeniem naszym jest, aby cały przemiał dla obrotu handlowego, stał się przemiałem jednolitego obciążenia podatkowego i aby podatek obrotowy za przemiał opłacany był tylko jeden raz i by wszelkie uprzywilejowanie sfer handlowych w stosunku do młynarstwa ustało. W tym duchu idą nasze starania.

Dla zorientowania się co do sposobów opodatkowania przemiału w młynie, pozwalamy sobie przesłać odnośne wyjaśnienia.

Mając na uwadze zeznanie Sz. Pana o obrocie za rok ubiegły w wysokości 9454 kw. zboża za wymianę i 926 kw. własnego i przeliczając obrót wymienny za własny, Urząd Skarbowy zaliczył całkowity więc obrót $9454 + 926 = 10,380$ kw. za własny, to jest opodatkowując go na $2\frac{1}{2}\%$ od pełnej wartości towaru, co przy średniej cenie żyta 43 — 45 obrót wyniosłby 466,000 zł. — i pszenicy po cenie 50 zł. — 519,000 zł.

Na zbyt wysoki wymiar podatku należałoby niezwłocznie wystąpić z odwołaniem się do Izby Skarbowej przy tamtejszym Urzędzie Skarbowym. W odwołaniu ściśle należy rozgraniczyć własny przemiał, wymienny, gospodarki i sprzedaż piekarniom, gdyż od charakteru transakcji stopa podatkowa zmienia się i to dosyć znacznie.

Blіszsze dane co do składania odwołań znajdzie Sz. Pan w Nr. 8 naszego czasopisma. **F. L.**

Pytanie Nr. 12. W młynie do przemiału żyta i pszenicy Ct. 8500 kg. na dobę, znajduje się oczyszczalnia i wialnia żarnowa, tryjer, nowa łuszczarka, stara łuszczarka, gniotownik i odsiewacz.

Młyn: walce 800×300 z $7\frac{1}{2}$ żadłami na 1 cm. obwodu, oraz podwójne walce 700×300 z $8\frac{1}{2}$ i $8\frac{1}{2}$ żadłami, przekładnie 1 : 3. Żadła pracują na flecty. Dwie pary kamieni 1200 O. Pytel płaski czterodziałowy, dziesięciositowy, opięty: I dział 28, 28, 30, 9 (7), 9, (8), 10, 10, 11, 11; II dział 30, 30, 32, 10 (8), 10, (9), 11, 11, 11, 11; III-ci dział 34, 34, 36, 10 (9), 11 (10), 11, 11, 12, 12; IV-ty dział 40, 40, 42, 10, 11, 11, 12, 12, 10.

Numery w nawiasach oznaczają sła do przemiału pszenicy.

Żyto jest przemielane 6-krotnie na walcach i 1 raz na kamieniach; z I i II przepustu są odciągane kaszki i wymielane na kamieniach, niedomiałły wracają do III przepustu i t. d. Mąki żytniej otrzymuję 67%, która jest wypieczysta, ale znacznie otrębiasta.

Pszenicę drobie 3 razy na walcach i 1 raz na kamieniach; kaszki z I i II przepustu wymielam 3 razy na walcach i 2 razy na kamieniach. Osłagam 62% pszennej mąki, jednak mało wypieczystej i ciemnej, a wymagana jest jasna na bułki.

Jaką ilość ziarna powinien młyn przerabiać na dobę, uzadlenie i skos żadeł walców?

J. Skoteras

Odpowiedź. Do oznaczenia sprawności młyna potrzebnem jest określenie siły motoru i rozmiarów, oraz liczby obrotów poszczególnych maszyn oczyszczalni i przemiałowych. — W oczyszczalni brak magnetycznego aparatu, col. zawilżacza. — Szacunkowo, pg. rozmiarów walców i kamieni, można przemiałać około 10.000 kg. żyta, col. około 12.250 kg. pszenicy na dobę, o ile siła napędowa jest dostateczną i oczyszczalnia zdoła odpowiednio przyszykować ziarno należycie w ciągu 16 — 18 godzin.

Sposób przemiału żyta i gęstość sit jest właściwy, jednak oczyszczanie ziarna musi być niedostateczne i stąd pochodzi zanieczyszczanie mąki (żytniej i pszennej) otrąbkami.

Przemiał pszenicy (sposobem niskim) lepiej wypadnie i mąka będzie wypieczysta przy 6 krotnem nieco wyższem drobieniu na walcach, odciąganiu kaszek z I, II i III przepustu i wymielaniu ich 2—4 krotnie tylko na kamieniach. Oczyszczanie pszenicy musi być bardzo dobre, bo naskórki są łamliwsze

od żytnich. Zmiana sit przetaka do pszenicy jest zbyteczna.

Użądlenie I walców 7½, skos 10%; II — 8½, skos 12%; III — 9½, skos 14 — 15%. Żądła powinny pracować na żądła, a nie ostrze na plecy.

Skos żadeł najłatwiej jest wyrażać w %, bowiem daje się mierzyć na obwodzie walca bezpośrednio. Jeden milimetr skos na każde 100 m/m. długość walca równa się 1%.

Do ustalenia sprawności młyna, wskazania, najodpowiedniejszego sposobu prowadzenia przemiału, opracowania wykresów przebiegu przemiału żyta i pszenicy byłoby wskazane wezwać doświadczonego rzeczoznawcę, który na miejscu i po zbadaniu tak siły napędowej, maszyn, produktów i międzyproduktów wskaże powody niedomagań i środki zapobiegawcze. Koszt dobrej i rzetelnej porady zwraca się wkrótce i sownie z nadmiarem.

Inż. W. K.

WYDZIAŁ POŚREDNICTWA PRACY

przy Związku Młynarzy Polskich

w WARSZAWIE — NOWY-ŚWIAT 70

POLECA:

kierowników młynów, majstrów młynarzy, monterów i techników

Rynek zbożowy.

	2/V	10/V	15/V	U W A G I
Warszawa				
pszenica	61.00—63.00	59.50—60.50	59.50—61.00	Cena franco stacja Warszawa
żyto	52.00—53.50	52.00—52.50	51.50—53.00	" " " "
mąka żytnia „0000“ 65%	74.00—75.00	73.00—71.50	71.00—73.00	" " " "
mąka pszenna 4/0A	90.00—93.00	90.00—92.00	90.00—91.50	" " " "
otręby żytnie detal	34.00—35.00	34.00—35.00	35.00	" " " "
otręby pszenne	34.00—34.50	33.50—34.50	34.00—36.00	" " " "
jęczmień (browarny)	51.00—53.00	52.00—54.00	50.00—52.00	" " " "
owies	50.00—51.00	48.00—50.00	49.00—50.00	" " " "
Poznań				
pszenica	58.00—60.00	58.50—59.50	57.50—58.00	Cena franco stacja załadowania
żyto	47.50—49.00	47.50—48.00	48.00—49.00	" " " "
jęczmień (browarny)	42.50—44.50	42.00—43.00	48.00—49.00	" " " "
owies	40.00—42.50	40.50—43.50	43.00—44.00	" " " "
mąka żytnia 70%	68.75	68.00	67.50	" " " "
mąka pszenna	88.50—90.50	88.50—90.50	86.50—88.50	" " " "
otręby żytnie	34.00—35.00	30.75—32.75	35.00	" " " "
otręby pszenne	32.50—33.50	33.00	34.00—36.00	" " " "
Kraków				
pszenica	62.50—64.50	60.50—61.00	62.50—64.50	Cena franko Kraków
żyto	52.00—53.00	52.00—54.50	52.00—53.00	" " " "
owies	48.00—50.00	42.50—45.50	48.00—50.00	" " " "
jęczmień	50.50—53.50	50.50—52.50	50.50—54.50	" " " "
mąka pszenna 50%	94.50—96.50	92.00—94.00	94.50—96.50	" " " "
mąka żytnia 65%	75.00—76.00	75.00	75.00—76.00	" " " "
otręby żytnie	33.50—34.50	39.00	33.50—34.50	" " " "

Ceny podane za 100 klg.

WYKAZ CZŁONKÓW, KTÓRZY UREGULOWALI SKŁADKĘ ZA ROK 1928.

Centrala: Rybka St. — Popłina; Lorenc Fr. — Pruszków; Wiśniewski Br. — Dobrzyń n/Wisłą; Fryze A. — Garbów; Zbonikowski St. — Sobota; Dziewanowski Jan — Łęg; Olczyk Fr. — Bednary; Kinkulkin M. — Wilno; Gutman S. — Białystok; Ramlow Otton — Biała Rawska; Grabowski H. — Dębno Wola; Rometsch B-cia — Lwówek; A. Oliński i S-ka — Kutno; Maron Jan — Długosiodło; Laskowski R. — Mękarzów; Jankowski W. — Zakroczym; Koterak St. — Czempin; Rzewnicki L. — Popielżyn; Szmidt B. — Justynowo; Młyn „Młodzowy” — Radomsko; R. Szatybełko i R. Itman — Złabki.

Oddział Grójecki: Frydman;
Oddział Puławski: Józefacki Wł.;
Oddział Lipnowski: Jaskólski W. Boetzel G.;
Oddział Piotrkowski: Neuman Fr., Mantey Z., Mikołowski Ignacy, Kobęza P.

PRENUMERATORZY, KTÓRZY UREGULOWALI PRENUMERATĘ.

Ludwinowski Młyn Par. — Kraków; za I kw. 1928 r.

Labajt A. — Wilno; za I i II kw. 1928 r.
Luciszewski P. — Garlino Zalesie; za I i II kw. 1928 r.

Łaskowski R. — Mękarzów; za I kw. 1928 r.
Mazurkiewicz Fr. — Janiszów; za 1928 r. cały i za I kw. 1929 r.

Młyny i Kaszarnie Lub. — Lublin; za IV kw. 1927 r. i 1928 r. cały.

Noske J. — Dąbrowa; za I kw. 1928 r.
„Orbis”, Sp. z ogr. odp. — Warszawa; za I kw. 1928 r.

Ożdżeńska J. — Jędrów; za 1928 r. cały.
Piwko J. — Nielipkowice; za I kw. 1928 r.
„Robotnik” Sp. Spożyw. — Porębka; za 1927 r. cały.

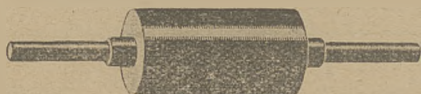
Rolmetsch B-cia — Lwówek; za III i IV kw. 1927 r. i I kw. 1928 r.

Roman J. — Krówniki; za I kw. 1928 r.
Reichowa S. — Różyczkowce; za I kw. 1928 r.
Repsz J. — Żyrardów; za 1928 r. cały.
Rafiński Wł. — Kamienica; za III i IV kw. 1927 r.
Skalski J. — Nowe; za 1927 r. cały.
Szumiński St. — Golina; za 1928 r. cały.
Serafinowicz K. — Gzinianka; za I kw. 1928 r.
Sarnowicz Wł. — Słomniki; za I, II i 1/2 III 1928 r.
Saboczyński W. — Panki; marzec, kwiecień i maj 1928 r.

Walczak St. — Grobelna; za 1928 r. cały.
Zarząd Młyna w Grobli; za I kw. 1928 r.

Zakłady Młynarskie J. Hernes — Lubicz; za I kw. 1927 r.

Zachary Sz. — Koprzywnica; za I kw. 1928 r.

WALCE MŁYŃSKIE

Gwarantowanej dobroci,
pół i całkowicie obrobione

KOŁA DASZKOWE
KOŁA FREZOWANE } do walców

TARCZE DO ŚRUTOWNIKÓW

Dostarcza

Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza

S. T. WEIGT i S-ka

ŁÓDŹ, ul. SENATORSKA Nr. 22.

Adres telegraficzny: „Weigtes — Łódź”

Walce, plansichtry, łuszcarki, reformy,
tryjery, turbiny

oraz inne maszyny młyńskie wyrobu

BREITFELD — DANEK

zawsze na składzie posiada

M. STEINHAUS — Warszawa, Graniczna 15.

